

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyně: **E. R.**, narozená dne X.
trvale bytem X.
kontaktní adresa: X.
zastoupená D. R., obecným zmocněncem
bytem X.

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 7. 2021, č. j. X.

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy, ze dne 1. 7. 2021, č. j. X., se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 7. 2021, č. j. X. (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž byly podle

ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 528/1991 Sb.**“) a § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“ zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 4. 2021, č. j. X. (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 155/1995 Sb.**“), žalobkyni přiznala invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně od 26. 3. 2020.

II. Žalobní body

3. V žalobě žalobkyně konstatovala, že považuje rozhodnutí žalované za nesprávné. V reálném životě není schopna vykonávat práci vůbec. Poukázala na to, že posudkový lékař podrobněji nezkoumal její zdravotní stav, na jednání byla přizvána, ale řešily se jen nepodstatné věci, jako vzhled, a jednání trvalo pouze 30 minut, takže si nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Nezhledil se dostatečně zdravotní posudek uznávaného soudního znalce prim. MUDr. V. T. z ÚVN S.-psychiatrie, který stav žalobkyně sleduje dvacet let, ani posudek psychologky Mgr. N. K. Posudkový lékař se zřejmě zabýval otázkou její invalidity obecně, nezhodnotil však subjektivně a konkrétně celkovou výkonost žalobkyně, vážně narušenou psychiku, neschopnost vykonávat běžné osobní či pracovní aktivity, neschopnost fungovat v běžném životě, strach vycházet mezi lidmi, nemožnost vůbec ráno vstát z postele, denní aktivity žalobkyně jsou těžce omezeny, není schopna vykonávat pracovní činnost.
4. Navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalované vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná s ohledem na závěry posudkové komise ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
7. Žalobkyně požádala o invalidní důchod. Žalobkyni byl nejprve přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to od 9. 9. 2019 (rozhodnutím ze dne 11. 6. 2020). Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím žalované ze dne 26. 8. 2020, následně rozsudkem zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2021, č. j. 13 Ad 28/2020-39 bylo toto rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení. Následně byl žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím ze dne 13. 4. 2021 žalobkyni přiznán invalidní důchod

pro invaliditu druhého stupně od 26. 3. 2020. Podané námitky žalovaná zamítla napadeným rozhodnutím.

8. Posudek o invaliditě ze dne 12. 5. 2021 z řízení o námitkách konstatoval, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 50 %, vznik invalidity je datován dnem 26. 3. 2020. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole V, položce 4c, přílohy vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, v platném znění, dále jen „**vyhl. č. 359/2009 Sb.**“, pro které se stanoví míra poklesu 45 %, pokles byl navýšen o 5 % podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „**s. ř. s.**“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
10. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
11. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
12. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala skutkové závěry týkající se posouzení jejího zdravotního stavu. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „**posudková komise**“), která soudu předložila posudek ze dne 1. 9. 2021, evidenční číslo

SZ/2021/1684-PH-18 (dále též jako „**posudek MPSV**“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. H. Ž., další lékař MUDr. P. S. s odborností psychiatrie.

13. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace Pražské správy sociálního zabezpečení posudek posudku posudkové komise Praha ze dne 13. 1. 2021, lékařských zpráv MUDr. T., MUDr. K. a lékařských zpráv z ÚVN P. a na základě vyšetření žalobkyně k závěru, že pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly nejméně o 70 %, a proto se v jejím případě jednalo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995, s platností od 26. 3. 2020 do 30. 9. 2023. Posudková komise u žalobkyně shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti, podle kapitoly V, položky 7c vyhlášky č. 359/2009 Sb., tj. poruchy osobnosti, těžké postižení, s mírou poklesu 70 %. Komise zároveň neshledala podmínky pro změnu procentní míry pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky.
14. Podle komise byla u žalobkyně přítomna též disociativní porucha, kdy z rozhovoru s posuzovanou vyplynulo, že nebyla v kontaktu se svými prožitky, emocemi a v situacích, které vnímala jako subjektivně nepříjemné, přestávala vnímat okolí, odpoutávala se od reality a stahovala se do sebe. V rámci položky poruchy osobnosti šlo o těžké postižení s narušeným výkonem většiny denních aktivit, s těžkým narušením adaptability. Chování a reakce vyplývající z poruchy osobnosti v kombinaci s dlouhodobou dekompenzací s příznaky převážně středně těžké deprese a disociativní poruchy se svými projevy blížily svou závažností psychotické poruše. Dekompenzovaná porucha osobnosti ovlivňovala nepříznivě veškeré oblasti jejího života. Negativní dopad měla i na společenské uplatnění, vedla prakticky k neschopnosti vytvářet korektní interpersonální vztahy, neschopnosti vytvořit blízký vztah, prožívat lásku. Osobnostní odchylku lze považovat za trvalou, ale za pozitivní považovala posudková komise skutečnost, že při alespoň částečném náhledu na své psychické obtíže se byla ochotna léčit, takže od roku 2019 pravidelně navštěvovala psychiatra, užívala psychiatrickou medikaci. Dlouhodobě probíhala individuální psychoterapie s cílem nahlédnutí na své vzorce myšlení, chování i emočního prožívání, uvědomění si souvislosti jejích životních problémů s neadekvátními způsoby chování a reagování na široký okruh situací a pomoc jí objevovat jiné možnosti jednání a tak zmírnit, případně eliminovat, úzkostně depresivní příznaky, příznaky disociativní poruchy a následně zlepšit její začlenění do společnosti. Pokud bude nadále spolupracovat při psychiatrické a psychologické léčbě je možné očekávat zlepšení zdravotního stavu, proto stanovena doba platnosti posudku na omezenou dobu do 30. 9. 2023.
15. Posudková komise nepoužila na rozdíl oproti posudkovému lékaři v námitkovém řízení z 12. 5. 2021 a posudkové komisi v jiném složení jednající 13. 1. 2021 kapitolu V, položku 4c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., tj. afektivní poruchy - poruchy nálady středně těžké postižení, protože prvotní příčinnou obtíží posuzované byla porucha osobnosti dekompenzovaná pod obrazem depresivní poruchy. Pod výše zmiňovanou položku spadají středně těžké depresivní epizody s dostatečně dlouhou remisí.

V případě posuzované byly ale depresivní příznaky při psychiatrických kontrolách přítomny prakticky trvale, a to převážně středně těžké. Datum vzniku invalidity stanoven shodně s posudkovým lékařem námitkového řízení z 12. 5. 2021 a posudkovou komisí v jiném složení jednající 13. 1. 2021 psychiatrickým nálezem z 26. 3. 2020, kdy bylo možno již konstatovat dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Žalobkyně není schopna pracovat ani za zcela mimořádných podmínek.

16. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017-40, k tomu tento soud uvedl, že: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
17. V řízení předložený posudek splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý. Z uvedeného posudku pak je zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobkyně a na základě jakých skutečností hodnotila stav žalobkyně podle položky 7c, nikoli 4c. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise ani obsahu posudku nic nenamítli. V projednávané věci soud nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro vznik žádných pochybností o správnosti posudkových závěrů.
18. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobkyně jednalo o invaliditu třetího stupně, odůvodněno je i datum vzniku invalidity (na základě psychiatrického nálezu). Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto jej městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
19. Pro úplnost soud konstatuje, že u žalobkyně shledal existenci závažných důvodů pro přednostní projednání věci s ohledem na tíživou rodinnou a finanční situaci žalobkyně.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a má proto právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobkyni však žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. února 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně